

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Brodmann Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mezei Róbert ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 3.M.445/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprém Megyei Bíróság 2.Mf.21.296/2009/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 2.Mf.21.296/2009/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek

- tizenöt nap alatt - 25.000 (huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 151.600 (egyszázötvenegyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltató rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását, és annak jogkövetkezményei alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével. A Veszprémi Munkaügyi Bíróság 3.M.445/2008/18. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2008. szeptember 29-én kelt rendkívüli felmondása jogellenes, a felperes munkaviszonya az ítélet jogerőre emelkedése napjával szűnik meg. Kötelezte az alperest elmaradt munkabér, felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés, a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként 6 havi átlagkereset és perköltség felperes javára, míg az eljárási illeték állam javára történő megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1998. január 1-jén létesített munkaviszonyt az alperes jogelődjével műszakvezető, majd 2001. november 15-étől operátor munkakörben. Az alperesnél hatályban lévő minőség- és környezetirányítási utasítás tartalmazza a használatban lévő tartályok készletfelmérésének szabályait, amelynek elvégzése a napi műszak zárásakor a műszakvezető irányításával történik. A tartályokban lévő termékek mennyiségének ellenőrzését az operátor végzi, tájékoztatja a művezetőt, aki az eredményeket bejegyzzi a tartálynaplóba, és a napi készletfelmérési naplóba. A nem kereskedelmi forgalomban lévő ún. stratégiai tartályoknál a készlet mérését naponta kétszer kellett elvégezni számítógépes lista nyomtatásával. Ebben a műszakvezetőnek kellett rögzítenie a külső hőmérsékletet. Műszakváltáskor a készletet nem ellenőrizték, és a stratégiai tartályoknál nem kellett tartálynaplót vezetni. Az alperes 2008. szeptember 17. és 26. között belső vizsgálatot folytatott le. Ennek során megállapította, hogy a 2008. július 1-jétől 2008. augusztus 16-áig terjedő időszakban a stratégiai tartályok gázolaj mennyisége a nyilvántartott

forgalomhoz képest jelentős mértékben csökkent, a készletekben hiány keletkezett. A munkáltató 2008. szeptember 29-én az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottan rendkívüli felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint a hiány keletkezése arra vezethető vissza, hogy a felperes folyamatosan, legalább súlyos gondatlanságból eredően, jelentős mértékben megszegte a készletek kezelésére vonatkozó munkaköri kötelezettségeit, a munkáltató belső szabályzatait, és a munkafolyamatra vonatkozó előírásokat. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint M.I., R.J., R.T. tanúk egybehangzó nyilatkozata alapján megállapítható volt, hogy a 2008. július 1-jétől 2008. augusztus 16-áig terjedő időszakban a stratégiai tartályoknál a heti készletnyilvántartás mutathatta az előző hét adataihoz képest a heti készletingást. A perbeli időszakban a négy műszakvezető együttesen jelentett meg nem engedett készletingást. Az sem volt igazolt, miszerint a készletcsökkenés jellemzően az éjszakai műszakra, és kizárólag a felperes munkavégzésének idejére esett. A hiánnyal kapcsolatban az alperes nem tudott olyan bizonyítékot előterjeszteni, amely alkalmas lett volna annak igazolására, hogy a felperes súlyos, lényeges, szándékos, súlyosan gondatlan kötelezettségszegése okozta a hiányt. Önmagában pedig annak megléte nem jelent vétkességet. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.21.296/2009/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta, az elmaradt munkabér jogcímén fizetendő összeget felemelte. Kötelezte az alperest az állam javára illeték, a felperes javára fellebbezési költség megfizetésére. A másodfokú bíróság a per adatai alapján megállapította, hogy a tartályok készletellenőrzésének elvégzése a műszakvezető irányításával történik. A termékek mennyiségének ellenőrzését az operátor végzi, és erről a műszakvezetőt tájékoztatja, aki azok eredményét a tartálynaplóba és a készletfelmérési naplóba bejegyzi. A stratégiai tartályoknál csak heti készletnyilvántartás volt, azokkal kapcsolatban nem kellett műszaknaplót vezetni. A heti készletfelmérést a számítógépes listák alapján az üzemeltetés-vezető készítette el. A minőségi és környezetirányítási utasítás nem tartalmazott arra vonatkozó rendelkezést, hogy a napi készletingást meghaladó eltérést mikor és hogyan kell jelenteni, és a felperes munkaköri leírása sem rendelkezik a jelzés módjáról. R.T. vallomása alapján megállapítható volt, hogy az operátor nem végezhetett tartálymérést, és bár elvileg láthatta a heti készletnyilvántartást, de sem a tartálynaplóba, sem a készletnyilvántartásba nem tehetett bejegyzést. A felperes a készletellenőrzés kapcsán a kötelezettségének eleget tett, az adatokat továbbította a műszakvezetőnek. Arra pedig nem volt lehetősége, hogy a dokumentumokba betekintve összehasonlításokat végezzen, és az esetleges hiányt felmérje. A tényleges hiányt, és azt, hogy a tárolt üzemanyag mennyiség kiürült a rendszerből, az alperes nem bizonyította. Tehát az alperes a kárt, a gazdasági

érdekeinek a felperes általi veszélyeztetettségét, így a felpereskötelezettségszegését sem tudta bizonyítani. Így - miután a leltárhiány felmerültét a felperes terhére róttkötelezettségszegéssel összefüggésben állította a rendkívüli felmondás - a munkáltatói intézkedés jogellenes. Az alperes a fellebbezésének kiegészítésében másodlagos kérelemként áttért az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontjára alapított felmondásra, ezt azonban az Mt. szabályai nem engedik meg, ezért a másodfokú bíróság a munkaviszony megszüntetésének bizalomvesztésben megnyilvánuló okát nem vizsgálta. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság okszerűtlenül vonta le azt a következtetést, hogy a felperes a szokásos ingadozást jelentősen meghaladó hiány jelentésének kötelezettségét teljesítette a lista kinyomtatásával, és az irodába történő leadásával. A hiányról történő tájékoztatás következik a felperesnek az Mt. 3. § (1) - (3) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségéből is. A másodfokú bíróság a logika szabályaival ellentétes következtetést vont le abból, hogy a jelentős mértékű szintkülönbségre történő felhívás konkrét módját nem részletezte a szabályzat, és ezért az minden további felhívás nélkül teljesíthető egy lap kinyomtatásával. Ez azért is okszerűtlen, mivel 6-7 ezer literes hiány komoly károsodásokat okozhat, és ezekről a telepvezető legjobb esetben is csak egy hét múlva szerezhet tudomást. A felperes által is ismert utasítás egyértelműen a felperes felelősségi körébe utalta a mérésekkel és a pontos mennyiségi adatokkal kapcsolatos felelősséget. Az alperes rendkívüli felmondásából egyértelműen kitűnt a munkaviszony fenntarthatatlansága, és az alperesi érdek jelentős veszélyeztetése. Ezért a másodfokú bíróság nem mellőzhette volna a fellebbezés erre történő hivatkozását. Eljárásjogi szabálysértésként hivatkozott a keresetlevél szabálytalan kézbesítésére, és az elsőfokú ítéletben az alperes székhelyének helytelen megjelölésére. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan indult ki abból a tényből, hogy az alperesnél érvényben lévő minőség- és környezetvédelmi utasítás nem tartalmazott egyértelmű rendelkezést arra nézve, hogy a napi készletingást meghaladó eltérést kinek, mikor és hogyan kell jelenteni. A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a felperes a munkaköri kötelezettségének eleget tett azzal, hogy a méréseket elvégezte, és a számítógépes listát az irodában leadta. Az alperes maga sem vitatta, hogy ezen adatok eljutottak mind az üzemeltetés-vezetőhöz, mind pedig heti készletjelentés formájában a telepvezetőhöz. Ebből

következően pedig a felperes eleget tett a munkaköri kötelezettségének [Mt. 103. (1) bekezdés b) pontja, és (2) bekezdés], továbbá nem sértette meg az együttműködési kötelezettségét sem (Mt. 3. §), mivel a lista adatainak értékelése a felettesek feladatát képezte. Alaptalan az a felülvizsgálati érvelés, hogy konkrét szabályozás hiányában nem elég egy „lap” kinyomtatása, mivel így a telepvezető egy-két hét elteltével szerezne csak tudomást a hiányról. A jelen esetben a 2008. szeptember 17. és 26. között lefolytatott vizsgálat 2007. július 1. és augusztus 16. közötti időszakra nézve állapította meg a hiányosságot, amelyből egyértelműen az következik, hogy a munkáltató - értesülése ellenére - több héten keresztül nem értékelte a munkavállaló által leadott jelentéseket, a felderítés érdekében hosszú időn keresztül nem hozott intézkedéseket. A felperes terhére rótt magatartás tehát nem alapozza meg a rendkívüli felmondást [Mt. 96. § (1) bekezdés a) pont]. A másodfokú bíróság jogszerűen mellőzte az alperes fellebbezésének az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontja szerinti hivatkozásai vizsgálatát [Pp. 235. § (1) bekezdés]. A rendkívüli felmondás továbbá az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottan azt rótt a felperes terhére, hogy az alperesnél a készletekben keletkezett hiány a felperes munkaköri kötelezettségének jelentős mértékű, legalább súlyos gondatlanságból eredő megszegésére vezethető vissza. Az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazására csak vétkes kötelezettség megszegés hiányában kerülhet sor (MB.I.271.).

Alaptalanul hivatkozott a felperes lényeges eljárási szabálysértés fennálltára. Az alperes székhelyének a keresetlevélen, valamint az elsőfokú ítéletben történő helytelen megjelölése az érdemi döntésre nem volt kihatással, miután az alperes mint munkáltató az általa hozott intézkedés jogellenességének megállapítása iránt indított kereset alapján perbe bocsátkozott, érdemi védekezését előterjesztette, tehát az idézéseket és a perben keletkezett iratokat a téves cím ellenére megkapta.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pereszes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az alperes a felülvizsgálati eljárási illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § alapján köteles viselni.

Budapest, 2011. március 30.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: Nné tisztviselő